

Realitetens konflikt

Versus

konfliktens **Realitet**

En filosofisk samtidskritik med afsæt i Niklas Luhmanns systemteori.

Af Steen Ole Rasmussen

© Copyright, Det Stenske Forlag / Steen Ole Rasmussen, 2011- 2020.

Danmark 2011

ISBN 978-87-994531-2-2

Andre produktioner:

”Magtens væsen”, Cand. Phil. speciale, 100 s., Odense Universitetsbibliotek 1990

”Succes eller Succes”, bog 214 s., Books on demand aug. 2008.

”Ugens bytte- og nytteværdier”, artikelsamling, Det Stenske forlag, 2011.

”Europa, Det store dyr i åbenbaringen”, artikelsamling, Det Stenske Forlag, 2011.

Kronikker:

”Sundhed for de bedst egnede” i dagbladet Information sept. 2008

”Fra naturtilstand til civilisation” i dagbladet Information okt. 2008

”Fra overflødig til overskudsmenneske” i dagbladet Information dec. 2008

”Gensyn med Højrup” (en stationsby mellem Ringe og Faaborg på Fyn) Fyens Stiftstidende Maj. 2009.

Indledning

”Realitetens konflikt” beskrives bl.a. som det moderne samfunds konflikt med sine forudsætninger, lige som den del af titlen (realitetens konflikt) henviser til en banal konstatering af, at realiteten indeholder sin(e) konflikt(er). Den anden del af bogens titel sigter til den konstruktion af realiteten, der lever ved og som kan forklares med konflikten, ”konfliktens realitet”.

”Realitetens konflikt” forsvinder ikke med den form for social konstruktion af realiteten, der lever ved konflikten - ”konfliktens realitet”. I forsøget på at fortrænge opmærksomheden fra den alt for påtrængende ”realitetens konflikt” flygter mennesket ind i de ideologiske konflikter. De små kunstige konflikter og problemer bliver på den måde sat ind i forsøget på at fortrænge opmærksomheden fra de store, som altså ikke bliver mindre eller mindre forpligtende med forsøgene på at opfinde og løse de små!

De klassiske filosofiske spørgsmål om væren, sandhed og realitet trænger sig på i relation til problemstillingen: Hvad er realiteten og sandheden i det hele? Hvordan spiller spørgsmålet om væren og fiktionerne om det værende ind bag om ryggen i det sociales og psykiskes udlægninger af sig selv og verden?

Undersøgelsen behøver ikke et ideologisk fundament eller en postuleret værdifikation at manifestere sig på baggrund af. Den falder for nogle som både kyniske og provokerende iagttagelser. Der fokuseres på funktionalitet. Konklusionen af undersøgelsen munder ud en kritik, der allerede er mere eller mindre kendt, som det ”man” ikke vil kendes ved. Den går på det, at samfundet truer med at smadre sine egne forudsætninger i forlængelse af bestræbelserne på at opnå succes.

Man orienterer sig f.eks. ”som om” markedet har ret, og overlader det til markedet for salgbare budskaber (folkeopinionen, demokratiet og det økonomiske marked) at afgøre om markedet har ret. ”Se selv”, siger man, ”budskabet om at markedet ikke har ret, kan ikke sælges, ergo er det løgn”!

Det videnskabelige bevis på, at markedet ikke har ret, tenderer således mod at gå under for markedet. På samme måde går det med resten af det moderne samfunds forudsætninger, fordi markedet hverken kan

”sætte pris” (det eneste det forstår er pengeværdien) på kritikken af sig selv eller reducere sine egne mulighedsbetingelser til et spørgsmål om pris. Markedet blokerer som et realitetsprincip blandt andre for den mere kognitivt funktionelle form for social og individuel indsigt i realitetens konflikt. De sociale konflikters realitet træder i stedet.

Selv om nogle afsnit fokuserer eksplicit på Luhmanns systemteori, så er bogen ikke skrevet for at formidle hans teori. Den er et filosofisk forsøg på at leve op til kravet om at være tro mod troløsheden, dvs. være kritisk. Kritikken fremføres ikke for kritikens skyld. Luhmann skal heller ikke kritiseres for det, som han ikke har gjort; f.eks. det, at han ikke har bragt ret mange proportioner med ind i sin teori. Det er ikke kun en kritik af teorien, at påstå, at den ville virke bedre, hvis der var proportioner i den.

Titlen til bogen er inspireret af Niklas Luhmanns ”Realität der Massenmedien” fra 1996, hvor der optræder et kapitel med overskriften ”Die Konstruktion der Realität” og det andet med overskriften ”Die Realität der konstruktion”. Min bog er ellers ikke inspireret specielt meget af netop dette værk fra 1996. Kritikken af medierne formuleres anderledes her i min bog.

Selve konstruktivismen behandles eksplicit som filosofi, lige som den står for noget af det metodiske i tilgangen til stoffet. For at forstå, hvad der sker i bogen, er det nødvendigt at holde sig for øje, at den sociale og den psykiske erfaring falder som realitet, som konstruktion, som konstruerende og konstrueret tilgang til realiteten. Det at konstruktionen er en realitet betyder ikke, at verden kun er en konstruktion: Det at verden kun er tilgængelig for erfaringen på erfaringens betingelser, det betyder ikke, at verden ikke findes uden for erfaringen! Det sociale og det psykiske betragtes som kognitive systemer, betingede af sine forudsætninger og sin succes med at udgrænse sig og virke på baggrund af en omverden af forudsætninger.

Der er ikke en side i bogen, som ikke i en eller anden grad først og fremmest handler om det at bore sig ind i erfaringen, for at se den, for at se hvordan realiteten lever ved den, eller for at se erfaringen som realitet. Den handler om den opmærksomhed, der lever ved og som nærmest med nødvendighed forsvinder i sin genstand for opmærksomhed. Bogens beskrivelse virker først, når læseren faktisk

begynder at se det lys, som det moderne samfund og dets individer sætter alt i.

I øvrigt er indholdet kontroversielt på en måde, som især de professionelle medarbejdere i diverse kommunikationsmedier ville kunne mærke på sig selv, hvis de da ellers nogen sinde lod det komme til sig. Aversionerne mod indholdet skyldes det, som bogen vender sig imod. Kritikerne af indholdet har klart nok ret i at budskabet ikke er populært. Men budskabet om, at de kommercielle succeskriterier, som man dyrker, er den direkte vej mod helvede, det sælger faktisk ganske godt i de ucensurerede elektroniske fora. Spørgsmålet er, om man vil vide af det, der hvor man er dømt til at leve af at sælge budskabet?

Realitetens konflikt Versus konfliktens Realitet

En filosofisk samtidskritik med afsæt i Niklas Luhmanns systemteori
302 sider med ord- og litteraturliste
Af Cand. Phil., Steen Ole Rasmussen

Bogen er en kulturradikal rekonstruktion af samtidens kulturkonservative træk.

Med udgangspunkt i Niklas Luhmanns definition på det moderne beskrives de rigide ideologiske modsætninger som strukturen i den moderne sociale konflikt.

Pointen er, at modernismen, Europas globale modernisme – med al dens ideologi – fører til social konflikt, konfliktens realitet, forblindet af sig selv og blind for det unødvendige i sin egen indre sociale tvang.

Miljøproblematikken består i, at det moderne samfund tenderer mod at underminere sine mulighedsbetingelser. Det er realitetens konflikt, drivkraften bag samtidens mentale flugt over i de kun ideologiske konflikter.

- Konflikten beskrives som et socialt system og føres systemteoretisk ind i realiteten – som realitetens konflikt.

- Konfliktens konstruerede men meget lidt konstruktive realitet falder dermed som del af en større realitet – som konfliktens realitet i realiteten.

Rent logisk og kategorisk er konflikten omfattet af realiteten, der også er mere end konfliktens realitet. Derfor titlen: "Realitetens konflikt versus konfliktens realitet".

9 788799 453122 >